

فَنِّ تَلَاوُفْ

فَنِّ تَلَاوُفْ

دوره کارگاه آموزش تجوید
به روایت حفص الزعصر

www.ketab.ir

ضیاء الرحمن صحّت

صحت، ضیاءالرحمن، ۱۳۶۰ -

فن تلاوت قرآن کریم (دوره پیشرفته آموزش تجوید به روایت حفص از عاصم)

تالیف: ضیاءالرحمن صحت.

مشخصات نشر: تهران: احسان، ۱۴۰۰

شابک: ۹۷۸-۹۶۴-۳۵۶-۸۹۶-۲

یادداشت: کتابنامه: ص. ۱۷۲؛ همچنین به صورت زیرنویس.

موضوع: تجوید- قرآن - قرائت - راهنمای آموزشی

شناسه افزوده: حفص بن سلیمان، ۹۰-۱۸۰ق.

شناسه افزوده: عاصم بن بهدله، ۱۲۷ق.

رده بندی کنگره: ۱۳۹۲ ف۹۳ص/ BPV۴/۵

رده بندی دیویی: ۲۹۷/۱۵۱

شماره کتابشناسی ملی: ۲۷۹۰۷۹۴

فَن تِلَاوَتِ الْقُرْآنِ

مؤلف: ضیاءالرحمن صحت

ناشر: نشر احسان

چاپخانه: طایفه

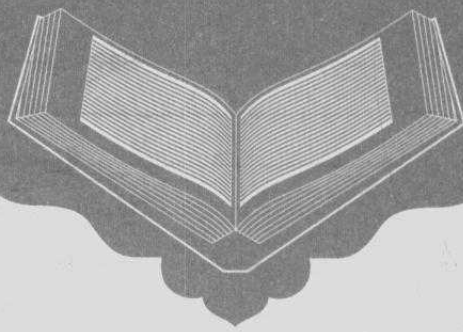
نوبت چاپ: سوم- ۱۴۰۰

تیراژ: ۳۰۰۰ نسخه

شابک: ۹۷۸-۹۶۴-۳۵۶-۸۹۶-۲

فهرست مطالب

۹	پیش‌گفتار
فصل اول: نگاهی مختصر به پیدایش قراءات و روایات قرآنی ... // ۱۳	
۱۵	نگاهی به تاریخ کتابت قرآن و تدوین قراءات قرآنی
۱۶	نخستین جمع قرآن در یک مصحف (به صورت مکتوب)
۱۷	جمع قرآن در زمان خلیفه سوّم (حضرت عثمان <small>رضی الله عنه</small>)
۲۰	قراءات سبعة و قراءات عشرة
۲۷	روایت حفص از عاصم
۲۹	آداب تلاوت قرآن کریم
فصل دوم: مقدمات تجوید	
۳۳	تجوید و ضرورت یادگیری آن
۳۴	تدوین تجوید
۳۶	انواع لحن
۳۹	روش‌های سه‌گانه تلاوت قرآن
۳۹	۱. تحقیق
۴۰	۲. تدویر
۴۰	۳. حدر
۴۲	تعریف علم تجوید
۴۳	تجوید علمی (تئوری)
۴۳	تجوید عملی (شفاهی)

۴۴	هدف از یادگیری تجوید
۴۵	استعاذه و بسمله
۴۸	شناخت «هاء ضمیر»
۴۸	هاء کوتاه (عدم اشباع)
۴۸	اشباع هاء ضمیر
۵۰	اجتماع ساکنین
۵۱	تلفظ صحیح حرکات

فصل سوم: مخارج حروف // ۵۳

۵۵	مخارج حروف
۵۶	جوف
۵۷	حلق
۵۹	زبان
۵۹	ریشه زبان
۶۰	وسط زبان
۶۰	کناره زبان
۶۱	اسامی دندان ها
۶۶	لب ها
۶۷	خیشوم
۶۷	فایده

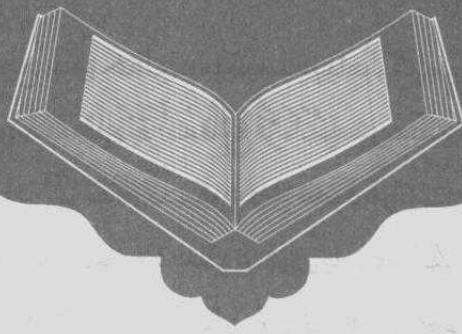
فصل چهارم: صفات حروف // ۶۹

۷۳	صفات متضاد
۷۳	۱. جهر
۷۳	۲. همس
۷۴	۳. شدت
۷۵	۴. رخوت
۷۶	۵. استعلاء
۷۷	۶. استفال

۷۷	۷. اطباق
۷۸	۸. انفتاح
۷۸	۹. اذلاق
۷۹	۱۰. اصمات
۸۰	صفات غیر متضاد
۸۰	۱. صغیر
۸۰	۲. ققله
۸۲	۳. لین
۸۲	۴. انحراف
۸۳	۵. تکریر
۸۴	۶. تفشّی
۸۴	۷. استطالت

فصل پنجم: احکام حروف // ۸۹

۹۲	احکام نون ساکن و تنوین
۹۲	۱. اظهار
۹۴	۲. ادغام
۹۶	۳. قلب
۹۶	۴. اخفاء
۱۰۱	احکام میم ساکن
۱۰۱	۱. اخفاء شفوی
۱۰۲	۲. ادغام شفوی
۱۰۲	۳. اظهار شفوی
۱۰۴	غنه
۱۰۶	ادغام
۱۰۶	ادغام متمثلین
۱۰۶	ادغام متجانسین
۱۰۸	ادغام متقاربین

پیش گفتار

الحمد لله والصلوة والسلام على رسول الله ﷺ
وعلى آله وأصحابه أجمعين.

قرآن بزرگ‌ترین معجزه جاودانه آخرین پیام‌آور الهی، حضرت محمد مصطفی ﷺ، و عصاره و چکیده همه کتاب‌های آسمانی است. کتابی فنا ناپذیر که گذشت زمان آن را فرسوده نمی‌کند، بلکه روز به روز علوم و معارف پوشیده آن را هویداتر می‌سازد.

پیامبر اسلام ﷺ به قرآن و اهل قرآن بسیار اهمیت می‌دادند و سعی وافری در تعلیم و آموزش آن داشتند؛ زیرا می‌دانستند اولین پله رسیدن به اقیانوس بی‌پایان قرآن، «تلاوت صحیح» آن است. خداوند متعال نیز یکی از اهداف بعثت پیامبر و اولین آنها را «تلاوت آیات قرآن» و سپس «تعلیم آیات قرآن» قرار داده است: ﴿لَقَدْ مَنَّ اللَّهُ عَلَى الْمُؤْمِنِينَ إِذْ بَعَثَ فِيهِمْ رَسُولًا مِّنْ أَنفُسِهِمْ يَتْلُوا عَلَيْهِمْ آيَاتِهِ وَيُزَكِّيهِمْ وَيُعَلِّمُهُمُ الْكِتَابَ وَالْحِكْمَةَ...﴾ (آل عمران/۱۶۴) (به تحقیق خداوند بر مؤمنان احسان بزرگی کرد، هنگامی که در میان آنها پیامبری از خودشان فرستاد تا آیات الهی را بر آنها تلاوت کند و به پاکسازی آنها پرداخته و قرآن و حکمت بیاموزد).

